

Nr 309

Av fröken Höjer m. fl., om inrättande vid karolinska institutet av en personlig professur i tumörbiologi för docenten Georg Klein.

Vid karolinska institutets institution för medicinsk cellforskning och genetik bedrivs sedan ett antal år tillbaka en internationellt synnerligen uppmärksammas forskning inom den experimentella tumörbiologiens område av en forskargrupp ledd av e. o. docenten Georg Klein. Denne har såsom den förste lyckats bringa ett stort antal djurtumörer av olika typer att tillväxa i »ascites» form, vilket skapat unika möjligheter att genomföra kvantitativa kemiska undersökningar över tumörceller med såväl makrometoder som ultramikrometoder för arbete på enskilda celler. Gruppen förser numera ett femtiotal cancerforskningsinstitutioner världen över med material, och genomsnittligt ha de senaste åren 15 à 20 svenska institutioner hållits med djur och tumörmaterial från Kleins stammar. Frikostigt stöd har lämnats Klein från Riksföreningen för kräftsjukdomarnas bekämpande och Wallenbergsstiftelsen, genom vilkas hjälp såväl tillfredsställande lokaler kunnat ställas till Kleins förfogande som erforderlig assistent- och biträdespersonal kunnat anställas. Karolinska institutets lärarkollegium, som funnit det vara av utomordentlig vikt att genom en fast tjänst garantier skapas för Kleins fortsatta verksamhet här i landet samt med hänsyn till Kleins kvalifikationer och självständigheten i hans arbete ansett, att endast en professur härvidlag kunde ifrågakomma, hemställde i sina petita för budgetåret 1957/58 att en personlig professur i tumörbiologi måtte inrättas för Klein. Denna framställning hade erhållit stöd av såväl statens medicinska forskningsråd som forskningsnämnden i Riksföreningen för kräftsjukdomarnas bekämpande.

I sin underdåniga framställning den 25 september 1956 om anslag till karolinska institutet för budgetåret 1957/58 uttalade kanslern för rikets universitet, att han blivit övertygad om att Klein, som vore född 1925, redan genomfört så banbrytande undersökningar på tumörbiologiens viktiga fält och kommit att intaga en så central ställning inom sin vetenskap, att en personlig professur för honom vore starkt motiverad. Då härtill komme, fortfor kanslern, att det måste anses vara av väsentlig betydelse ej blott för den vetenskapliga forskningen utan även för det praktiska sjukvårdsarbetet i vårt land att Kleins lovande forskarbana finge fortsättas härstädes, ville kanslern bestämt förordna, att den av lärarkollegiet föreslagna professuren komme till stånd. Kanslern tillstyrkte således, att en för Klein per-

sonlig professur i tumörbiologi inrättades vid karolinska institutet, och förutsatte härvid, att i enlighet med vad lärarkollegiet anfört därom lokaler för den till professuren knutna verksamheten ävensom behövlig biträdande vetenskaplig och teknisk personal funnos tillgängliga för överskådlig tid utan att statsverket behövde ikläda sig kostnaderna härför.

Den sålunda av kanslern gjorda framställningen föranledde icke åtgärd från vederbörande departementschefs sida. Ifrågavarande professur är sålunda icke upptagen i årets åttonde huvudtitel.

Såsom såväl kanslern som lärarkollegiet antytt, synas risker föreligga att Klein överflyttar sin vetenskapliga verksamhet utomlands. Forskningsnämnden i Riksföreningen för kräftsjukdomarnas bekämpande har utom till hans »sällsynt höga meriter inom cancerforskningen» även särskilt hänvisat till den stora betydelse hans arbeten ha för cancerforskningen vid en rad andra laboratorier i landet. Den yttrar, att i detta avseende Klein svårigen kunde ersättas och att det ur svensk synpunkt vore en svår förlust om Klein icke kunde tillgodoses med en fast anställning, vilket självfallet vore förutsättningen för hans fortsatta arbete i landet efter februari 1958, då hans docentstipendium utgår. Att det för mången ung forskare kan te sig lockande att förlägga sitt arbete till större länder med större resurser är helt naturligt. Vårt land har emellertid alltid och med framgång beflitat sig om att i den vetenskapliga kampen mot de stora folksjukdomarna stå på det högsta planet till båtnad för hela vårt folk. Av denna anledning anse vi det nödvändigt, att vi här i landet så långt det är oss möjligt söka erbjuda de verkliga föregångsmännen sådana forskningsbetingelser att deras vetenskapliga arbete kan fortgå och utvecklas i önskvärd grad även inom landets gränser. Då nu Klein mot bakgrunden av redan vunna, ytterligt betydelsefulla rön ger rika löften för den framtida kräftforskningen, anse vi det vara en synnerligen viktig angelägenhet för staten att bereda honom tryggade fortsatta forskningsmöjligheter. I likhet med kanslern och lärarkollegiet anse vi detta böra ske genom att en personlig professur inrättas för honom.

Med stöd av det anförda få vi hemställa,

att riksdagen måtte från och med budgetåret 1957/58 på karolinska mediko-kirurgiska institutets personalförteckning uppföra en för docenten Georg Klein personlig professur i tumörbiologi samt för nämnda budgetår anvisa för ändamålet erforderliga medel under institutets avlöningsanslag.

Stockholm den 26 januari 1957

Gerda Höjer

Elis Håstad

Sigrid Ekendahl

Einar Rimmerfors

Harald Larsson

i Hedenäset